

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.5.2014
COM(2014) 280 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δέκατη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2013

{SWD(2014) 157 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δέκατη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2013

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης¹ (εφεξής ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή - ΚΠΓ) τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004. Ο κανονισμός αυτός ορίζει τους όρους εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ για την κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών διαμέσου της Γραμμής που χωρίζει τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο αυτό. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, η εφαρμογή τους επεκτάθηκε στο εδαφικό όριο μεταξύ των περιοχών αυτών και της Ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (ΑΠΚΒ)² του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Κατά την περίοδο αναφοράς, το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, τροποποίησε τον κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή, ώστε να μπορούν τα ευρωπαϊκά εμπορεύματα που εξέρχονται από τις περιοχές που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας να επιστρέφουν σε αυτές τις περιοχές αφού διέλθουν από τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης³.

Η Επιτροπή συνέχισε τον εποικοδομητικό διάλογο με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη διοίκηση της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (ΠΚΒ), σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού, καθώς και με το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο (ΤΚΕΕ).

1. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1.1. Διέλευση από τα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης

Ο κανονισμός θεσπίζει σταθερό νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των Κυπρίων, άλλων πολιτών της ΕΕ και υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διασχίζουν την Πράσινη Γραμμή

¹ ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 128. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 685/2013 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2013, ΕΕ L 196 της 19.7.2013, σ. 1, γνωστός ως κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή.

² Βλ. αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 685/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2013, ΕΕ L 196 της 19.7.2013, σ. 1.

(εφεξής «Γραμμή») στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης. Σημειώθηκε αύξηση του αριθμού τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των Τουρκοκυπρίων που διέσχισαν τη Γραμμή το 2013 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατά την περίοδο αναφοράς, 520 410 ελληνοκύπριοι (έναντι 481 732 κατά το προηγούμενο έτος) και 183 185 ελληνοκυπριακά οχήματα (έναντι 154 778 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 877 759 Τουρκοκύπριοι (έναντι 850 362 κατά το προηγούμενο έτος) και 323 655 τουρκοκυπριακά οχήματα (έναντι 280 358 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή από το βόρειο τμήμα της Κύπρου για να μεταβούν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης κατά την περίοδο αναφοράς⁴.

Ο αριθμός πολιτών της ΕΕ, πλην Κυπρίων και υπηκόων τρίτων χωρών, που διέσχισαν τη Γραμμή μειώθηκε ελαφρά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής: CYPOL), κατά την περίοδο αναφοράς πραγματοποιήθηκαν άλλες 517 580 διελεύσεις πολιτών της ΕΕ, πλην Κυπρίων και υπηκόων τρίτων χωρών (έναντι 530 014 κατά το προηγούμενο έτος). Το 69,64% αυτών των διελεύσεων (360 469) πραγματοποιήθηκε στο σημείο διέλευσης πεζών της οδού Λήδρας, στο οποίο εξακολούθησαν να πραγματοποιούνται οι περισσότερες διελεύσεις μη Κυπρίων (κυρίως τουριστών).

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την Τουρκοκυπριακή Κοινότητα δείχνουν αύξηση του αριθμού των διελεύσεων από Ελληνοκυπρίους (723 904) και μείωση του αριθμού των διελεύσεων ελληνοκυπριακών οχημάτων (210 937) από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου. Επίσης, αναφέρεται μείωση του αριθμού των διελεύσεων από τους Τουρκοκυπρίους (1 313 633) και των διελεύσεων τουρκοκυπριακών οχημάτων προς την άλλη κατεύθυνση (432 824). Επιπλέον, 968 066 αλλοδαποί διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία της CYPOL, ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τα άτομα και τα οχήματα που διέσχισαν τη Γραμμή από τα σημεία διέλευσης *Πέργαμος* και *Στροβίλια*, από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς την ΑΠΚΒ⁵. Η διοίκηση της ΑΠΚΒ δεν τηρεί λεπτομερή στοιχεία γι' αυτά τα δύο σημεία διέλευσης. Εντούτοις, η διοίκηση της ΑΠΚΒ αναφέρει ότι, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την Τουρκοκυπριακή Κοινότητα, 84 551 Ελληνοκύπριοι (έναντι 48 807 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 216 081 Τουρκοκύπριοι (έναντι 315 683 κατά το προηγούμενο έτος) διέσχισαν τη Γραμμή για να μεταβούν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, ενώ 124 323 πολίτες της ΕΕ, πλην των Κυπρίων και

⁴ Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν τηρούν αρχεία για την επιστροφή των Ελληνοκυπρίων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, ούτε για την επιστροφή των Τουρκοκυπρίων στο βόρειο τμήμα της Κύπρου.

⁵ Ο ΚΠΓ δεν προβλέπει υποχρεώσεις αναφοράς για αυτές τις μετακινήσεις.

υπηκόων τρίτων χωρών, διέσχισαν την Πράσινη Γραμμή και προς τις δύο κατευθύνσεις, μέσω των σημείων διέλευσης που βρίσκονται στην ΑΠΚΒ.

Το 2013, ο αριθμός του προσωπικού της CYPOL που εργάζεται στα σημεία διέλευσης μειώθηκε σε 75 (από 80 το 2012).

Η συντριπτική πλειονότητα των διελεύσεων πραγματοποιήθηκε ομαλά. Καταγγέλθηκαν λιγότερα επεισόδια απ' ό,τι το προηγούμενο έτος, αλλά τα επεισόδια αυτά αποτελούν πηγή ανησυχίας για την Τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Στις αρχές του 2013, η Επιτροπή έλαβε καταγγελίες για αλλαγές πρακτικής στα σημεία διέλευσης όσον αφορά τις απαιτήσεις για άδειες οδήγησης έναντι συζύγων τουρκοκυπρίων πολιτών που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι ενημερώθηκαν ότι δεν μπορούσαν να οδηγήσουν πλέον στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης αν δεν έχουν άδεια οδήγησης από τη χώρα καταγωγής τους. Η Επιτροπή συζήτησε αυτό το θέμα με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για να προσδιοριστεί το κατά πόσον υπήρξε αλλαγή της ακολουθούμενης πολιτικής, γεγονός που θα προϋπέθετε σχετική κοινοποίηση στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να οδηγούν σε περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, εφόσον είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από τη χώρα καταγωγής τους ή διεθνούς άδειας οδήγησης.

Όπως αναφέρθηκε επανειλημμένα, η Επιτροπή προσδίδει μεγάλη σημασία στη σταθερότητα πρακτικής στα σημεία διέλευσης και στην ελεύθερη διέλευση από την Πράσινη Γραμμή των πολιτών της ΕΕ και των οικογενειών τους.

Με τη στήριξη της Ειρηνευτικής Δύναμης του ΟΗΕ στην Κύπρο (UNFICYP), λήφθηκαν σημαντικά μέτρα για να διευκολυνθεί η άσκηση της θρησκευτικής λατρείας. Θρησκευτικοί ηγέτες επωφελήθηκαν από τις δυνατότητες ευκολότερης διέλευσης και προς τις δύο κατευθύνσεις.

1.2. Παράνομη μετανάστευση διαμέσου της Πράσινης Γραμμής και άσυλο

Τα αριθμητικά στοιχεία της CYPOL για το 2013 συνέχισαν να δείχνουν μείωση της παράνομης μετανάστευσης διαμέσου της Πράσινης Γραμμής από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Το 2013, συνελήφθησαν 1043 παράνομοι μετανάστες (έναντι 1 265 κατά το προηγούμενο έτος) στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης⁶, 4 παράνομοι μετανάστες πέρασαν απευθείας στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης (έναντι 19 κατά το προηγούμενο έτος) και 37 άτομα εισήλθαν μέσω της ΑΠΚΒ (έναντι 13 κατά το προηγούμενο έτος), με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των συλληφθέντων παράνομων μεταναστών να ανέλθει σε 1084 (έναντι 1 297 κατά το προηγούμενο έτος). Σύμφωνα με τη CYPOL, η

⁶ Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται άτομα στα οποία δεν επετράπη η διέλευση της Γραμμής, δεδομένου ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν τηρεί επίσημα στατιστικά στοιχεία για αυτά τα άτομα. Εντούτοις, η CYPOL εκτιμά ότι, το 2013, δεν επετράπη η διέλευση στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης σε περίπου 2000 άτομα.

μείωση αυτή οφείλεται πιθανώς στη μείωση των προοπτικών απασχόλησης, λόγω της οικονομικής κρίσης που πλήττει την Κύπρο, καθώς και στην αύξηση του αριθμού του προσωπικού και των περιπολιών βάσει του σχεδίου στρατηγικής 2012-2015 της CYPOL για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Οι χώρες καταγωγής με τον υψηλότερο αριθμό συλληφθέντων παράνομων μεταναστών μετά τη διέλευση της Πράσινης Γραμμής ήταν η Συρία, το Πακιστάν και το Ιράν (παράρτημα VII). Οι παράνομοι μετανάστες συλλαμβάνονται κατά κανόνα κατά τη διενέργεια ελέγχων κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής και στους αερολιμένες όταν επιδιώκουν να εγκαταλείψουν την Κύπρο. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία εντοπίζονται κατά κανόνα στα αστυνομικά τμήματα όταν υποβάλλουν αίτηση ασύλου.

Από το σύνολο των 1 043 παράνομων μεταναστών, 491 άτομα (47%) υπέβαλαν αίτηση ασύλου στην Κυπριακή Δημοκρατία. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς σημειώθηκε πάλι αύξηση των πολιτών της Συρίας οι οποίοι υπέβαλαν αίτηση ασύλου (337 το 2013 έναντι 294 το 2012).

Οι εκτιμήσεις της Αστυνομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τη διαδρομή που ακολουθούν οι παράνομοι μετανάστες για να εισέλθουν στις περιοχές οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης βασίστηκαν στα κριτήρια που εφαρμόστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, κυρίως σε πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφά τους, σε δηλώσεις των μεταναστών και σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Με βάση την ανάλυση που πραγματοποίησε η CYPOL, η πλειονότητα των παράνομων μεταναστών που συνελήφθησαν μετά τη διέλευση της Γραμμής έφθασαν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου με προέλευση το τουρκικό έδαφος.

Σύμφωνα με πληροφορίες της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας, 25 παράνομοι μετανάστες συνελήφθησαν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, 14 από τους οποίους ήταν Σύροι. Σε 2 267 άτομα⁷ δεν επιτράπη η είσοδος στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, σε διάφορα σημεία εισόδου, και επιτεύχθηκε η επιστροφή 637 ατόμων⁸.

Δεν υπάρχει απευθείας συνεργασία σε θέματα αστυνόμευσης και μετανάστευσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Ωστόσο, αντιπρόσωποι των δύο κοινοτήτων συναντώνται τακτικά στο πλαίσιο της δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για την εγκληματικότητα και τα ποινικά θέματα που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Ως προέκταση αυτής της επιτροπής, οι δύο κοινότητες δημιούργησαν επίσης έναν κοινό μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών («Joint Communications Room»), ο οποίος παρέχει ένα φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ποινικές υποθέσεις. Η καλή συνεργασία επέτρεψε την έναρξη ανακρίσεων⁹.

⁷ Από τη Συρία: 485, Τουρκία: 473, Τουρκμενιστάν: 82 Ιράκ: 66, Γεωργία: 30.

⁸ Τουρκία: 229, Μολδαβία: 61, Συρία: 47, Ιράν: 21, Νιγηρία: 8.

⁹ Έκθεση της Γενικής Γραμματείας για την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, 30 Δεκεμβρίου 2013.

Η CYPOL χαρακτήρισε πολύ καλή τη συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και με τη διοίκηση της ΑΠΚΒ.

Ανατολική Περιοχή Κυρίαρχων Βάσεων (ΑΠΚΒ)

Γενικά, η παράνομη μετανάστευση μέσω της ΑΠΚΒ αυξήθηκε ελαφρά κατά την περίοδο αναφοράς. Οι αξιωματικοί της ΠΚΒ συνεχίζουν να χαρακτηρίζουν τη συνεργασία τους με τη Δημοκρατία της Κύπρου εξαιρετική. Κατά τη διάρκεια του 2013, απαγορεύθηκε η διέλευση σε 1 042 άτομα, από τα οποία η πλειονότητα ήταν τούρκοι πολίτες που κατοικούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Άλλοι αλλοδαποί ήταν τουρίστες από τις ΗΠΑ, το Ιράν, τη Ρωσία και την Αυστραλία, οι οποίοι έφθασαν μέσω του βορείου τμήματος της Κύπρου. Τα άτομα αυτά οδηγήθηκαν στο σημείο διέλευσης Άγιος Δομέτιος προκειμένου να υποβληθούν στις διατυπώσεις που απαιτούνται για την είσοδο στην Κυπριακή Δημοκρατία¹⁰.

Συνελήφθησαν συνολικά 37 παράνομα διαμένοντες αλλοδαποί εντός της ΑΠΚΒ¹¹, από τους οποίους 25 είχαν εισέλθει νομίμως στην περιοχή που τελεί υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αλλά παρέμειναν και μετά τη λήξη των θεωρήσεών τους. 11 εισήλθαν στη νήσο από το βόρειο τμήμα της Κύπρου και διέσχισαν παράτυπα τη Γραμμή. Επίσης, 3 μέλη του κυκλώματος παράνομης μετανάστευσης συνελήφθησαν από τις αρχές της ΠΚΒ

Πέραν των σημείων διέλευσης, η αστυνομία της ΠΚΒ πραγματοποιεί έκτακτες περιπολίες, ανάλογα με τον κίνδυνο και βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, για την πάταξη της παράνομης μετανάστευσης. Οι περιπολίες αυτές συμπληρώνονται με περιπολίες από τις τελωνειακές και στρατιωτικές υπηρεσίες της ΠΚΒ.

Διάφορα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης» στο χωριό *Πέργαμος* ή κοντά σ'αυτό που χρησιμοποιούν κάτοικοι της περιοχής και γεωργοί είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ελεγχθούν. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις, αυτά τα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης» εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχίες και θα πρέπει να βρεθεί κατάλληλη λύση σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 της πράξης προσχώρησης του 2003¹². Η ΠΚΒ ενημέρωσε ότι η αυξημένη διαθεσιμότητα προσωπικού κατά την περίοδο αναφοράς τους επέτρεψε να αυξήσουν το επίπεδο των χειρσαίων περιπολιών στην Πράσινη Γραμμή και στα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης», καθώς και την ταχεία αποστολή προσωπικού σε αυτά σε περίπτωση ανάγκης.

2. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

2.1. Αξία των εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής¹³, το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο, καθώς και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας,

¹⁰ Τουρκία: 716, ΗΠΑ: 55, Ιράν: 42, Ρωσία: 39, Αυστραλία: 25.

¹¹ Βιετνάμ: 9, Αίγυπτος: 6, Σομαλία: 3, Μολδαβία: 3, Ινδία: 3, Φιλιππίνες: 3, Γεωργία: 2, Συρία: 2, Κομόρες: 2, Ουκρανία: 1, Ρωσία: 1, Σρι Λάνκα: 1, Σουδάν: 1.

¹² ΕΕ L 236 της 23.9.2003, σ. 940.

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2004, ΕΕ L 272 της 20.8.2004, σ. 3.

γνωστοποιούσαν σε μηνιαία βάση το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν παραστατικά έγγραφα. Στις εκθέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονταν τα εμπορεύματα τα οποία διήλθαν από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω των σημείων διέλευσης *Περγάμου* και *Στροβιλίων*, τα οποία τελούν υπό την εποπτεία της διοίκησης της ΠΚΒ.

Σύμφωνα με το ΤΚΕΕ, η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν παραστατικά έγγραφα ανήλθε σε 4 311 615 ευρώ (έναντι 4 835 528 ευρώ κατά το προηγούμενο έτος), ενώ η αξία των εμπορευμάτων που πραγματικά διακινήθηκαν ανήλθε σε 3 836 845 ευρώ (έναντι 4 196 465 ευρώ κατά το προηγούμενο έτος). Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία δείχνουν νέα μείωση των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής κατά 8,5% σε σύγκριση με το 2012. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία είναι σημαντικά χαμηλότερα από το ποσό των 6 267 082 ευρώ της περιόδου εμπορικής αιχμής (1.5.2009 - 30.4.2010).

Σύμφωνα με τις εκθέσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, η συνολική αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από τη Γραμμή σημείωσε μείωση κατά 15,55% και ανήλθε σε 3 411 593 ευρώ. Η μείωση ήταν ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τα οικοδομικά υλικά, τα προϊόντα αλουμινίου/PVC, τα προϊόντα ξυλείας/έπιπλα και τα λαχανικά. Σύμφωνα με τους ενδιαφερόμενους φορείς, η μείωση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην οικονομική κρίση. Επίσης, αναφέρθηκε ότι πολλοί επιχειρηματίες θεωρούν ότι ο διοικητικός φόρτος που απαιτείται για τις εμπορικές συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, είναι δυσανάλογος σε σχέση με τα οφέλη που προκύπτουν.

Μολονότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΚΠΓ, σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Κύπρου, οι εμπορικές συναλλαγές από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου μειώθηκαν περίπου κατά 21% από 1 014 067 ευρώ το 2012 σε 799 396 ευρώ το 2013. Οι εμπορικές συναλλαγές από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου αντιπροσωπεύουν το 23,4% των συναλλαγών προς την αντίθετη κατεύθυνση (11,3% κατά το 2012).

Η τουρκοκυπριακή κοινότητα εξακολουθεί να εφαρμόζει εμπορικό καθεστώς το οποίο «αντανακλά», καταρχήν, τους περιορισμούς του ΚΠΓ. Ωστόσο, αυτό το εμπορικό καθεστώς δεν εφαρμόζεται πάντα με συνέπεια και αυτό δυσχεραίνει την ανάπτυξη βιώσιμων εμπορικών σχέσεων. Ο κύριος λόγος τον οποίο επικαλούνται δημοσίως οι τουρκοκύπριοι ενδιαφερόμενοι είναι η προστασία των τοπικών επιχειρήσεων.

2.2. Είδος εμπορευμάτων

Το 2013, τα πλαστικά προϊόντα αποτελούσαν το βασικό αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών ακολουθούμενα από τα νωπά ψάρια, τα ανεπεξέργαστα άχρηστα υλικά και τα οικοδομικά

υλικά/τεχνουργήματα από πέτρες¹⁴. Σημειώθηκε αύξηση της αξίας των συναλλαγών εμπορίου πλαστικών προϊόντων (φιάλες, πώματα και δοχεία, σάκοι, κουτιά, κιβώτια).

Εμφανίστηκαν νέα προϊόντα όπως χαρούπια, γαλβανισμένα στηρίγματα, λαβές πλαστικών σάκων, ζωγραφισμένοι υαλοπίνακες, στελέχη καλαμποκιού, παλιοσίδερα, καλώδια, δυναμό, ηλεκτρικοί κινητήρες, μεταλλικές κρεμάστρες, γλυκές πιπεριές και πιπέρι καγιέν, αλλά ο εμπορικός τους αντίκτυπος ήταν πολύ περιορισμένος. Όλες οι συναλλαγές διαμέσου της Γραμμής πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό της νήσου και δεν καταχωρίστηκαν εξαγωγές ούτε προς άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ούτε προς τρίτες χώρες.

Το εμπόριο μελιού από τις περιοχές που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης κατέστη δυνατό στις αρχές του 2013, αν και δεν έγινε καμία εμπορική αποστολή, διότι το σύνολο της παραγωγής απορροφήθηκε από την τοπική αγορά.

2.3. Παρατυπίες

Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δήλωσαν 8 υποθέσεις παρατυπιών σχετικά με διάφορα λαχανικά. Οι παρατυπίες αυτές συνίσταντο α) σε μεγαλύτερες ποσότητες από τις δηλωθείσες (4 υποθέσεις), β) σε τουρκικά προϊόντα (2 υποθέσεις) και γ) σε προϊόντα τα οποία δεν είχαν δηλωθεί και δεν διέθεταν πιστοποιητικό καταγωγής (2 υποθέσεις). Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας κατέστρεψαν τα εν λόγω προϊόντα ή τις πλεονάζουσες ποσότητες και επέβαλαν χρηματικές κυρώσεις. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η Κυπριακή Δημοκρατία γνωστοποίησε στην Επιτροπή μια ειδική υπόθεση που αφορούσε καρότα. Η Επιτροπή ενημέρωσε το ΤΚΕΕ. Το ΤΚΕΕ διερεύνησε το θέμα και απαγόρευσε τις συναλλαγές του επιχειρηματία διαμέσου της Πράσινης Γραμμής επί έξι μήνες.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έστειλε επίσης επιστολή στην Επιτροπή με την οποία εξέφρασε τις ανησυχίες της σχετικά με την προέλευση και την ποσότητα νωπών ψαριών που γίνονται αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, αναφέροντας και ισχυρισμούς για περιπτώσεις στις οποίες τα εν λόγω ψάρια δεν είχαν αλιευθεί στη Μεσόγειο θάλασσα. Η Επιτροπή συζήτησε το θέμα αυτό με το ΤΚΕΕ, το οποίο έλαβε μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι τα νωπά ψάρια που διασχίζουν την Πράσινη Γραμμή στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από σκάφη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των συμμορφούμενων σκαφών που αναφέρονται στην απόφαση 2007/330/ΕΚ της Επιτροπής.¹⁵

2.4. Εμπόδια και δυσχέρειες όσον αφορά την κυκλοφορία εμπορευμάτων

Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στις συναλλαγές διαμέσου της Πράσινης Γραμμής και το γεγονός αυτό αντανακλάται επίσης στην μείωση των συναλλαγών.

Όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες εκθέσεις, το πρόβλημα της διέλευσης τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων που μεταφέρουν εμπορεύματα και επιβάτες προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης δεν έχει ακόμη επιλυθεί. Σύμφωνα με

¹⁴ Παράρτημα IV.

¹⁵ Απόφαση της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2007 (2007/330/ΕΚ), ΕΕ L 123 της 12.5.2007, σ. 30.

την Επιτροπή, η διευκόλυνση της κυκλοφορίας των τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων θα συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Καμία πρόοδος δεν αναφέρθηκε το προηγούμενο έτος. Μέχρι σήμερα, τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα άνω των 7,5 τόνων δεν μπορούν να διέλθουν από την Πράσινη Γραμμή αν δεν έχουν πλήρως συμβατά με το κεκτημένο έγγραφα που να έχουν εκδοθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι έχουν θεσπίσει διατάξεις για να διευκολύνουν την απόκτηση πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου και επαγγελματικών αδειών οδήγησης από τους Τουρκοκυπρίους. Από το καλοκαίρι του 2013, η Επιτροπή πραγματοποιεί επαφές με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και με τους τουρκοκύπριους ενδιαφερομένους. Δεδομένης της αναστολής της εφαρμογής του κεκτημένου στις περιοχές που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης σύμφωνα με το πρωτόκολλο 10 της Συνθήκης προσχώρησης του 2003, ένας μηχανισμός θα μπορούσε να διευκολύνει τη διέλευση τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων και να ανταποκριθεί στην αντιμετώπιση θεμάτων ασφάλειας. Οι προσπάθειες αυτές δεν κατέληξαν σε αποτέλεσμα στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Το 2013, εξακολούθησαν να υφίστανται προβλήματα σχετικά με μεταποιημένα τρόφιμα. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν επιτρέπουν σε ορισμένα μεταποιημένα τρόφιμα να διέρχονται από τη Γραμμή, λόγω των ανησυχιών που εκφράστηκαν από τις υγειονομικές υπηρεσίες σχετικά με τη διαδικασία παραγωγής στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Η Επιτροπή πληροφόρησε τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ότι, δυνάμει του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, δεν συντρέχουν λόγοι να διενεργούνται άλλοι έλεγχοι εκτός από εκείνους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, δηλαδή έλεγχοι των εγκαταστάσεων στις εν λόγω περιοχές για να επαληθεύεται ότι η παραγωγή πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης. Οι αρχές θα μπορούσαν να λαμβάνουν δείγματα των προϊόντων για περαιτέρω ανάλυση, αλλά δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τη διέλευση όλων των μεταποιημένων τροφίμων. Μέχρι σήμερα, εξακολουθεί να απαγορεύεται η διέλευση μεταποιημένων τροφίμων από την Πράσινη Γραμμή. Από το καλοκαίρι του 2013, η Επιτροπή κατέβαλε παρόμοιες προσπάθειες με αυτές που καταβλήθηκαν για τα εμπορικά οχήματα με σκοπό να τεθεί σε εφαρμογή μηχανισμός που να διευκολύνει τη διέλευση των μεταποιημένων τροφίμων και να ανταποκρίνεται στην αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια. Οι σχετικές συζητήσεις δεν κατέληξαν σε αποτέλεσμα στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Όπως και κατά το παρελθόν, οι τουρκοκύπριοι έμποροι εξακολουθούν να αναφέρουν δυσχέρειες όσον αφορά τον εφοδιασμό καταστημάτων με προϊόντα τους, καθώς και τη διαφήμιση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, οι οποίες παρεμποδίζουν τις συναλλαγές. Οι δυσχέρειες αυτές αντανακλούν ενδεχομένως τη γενικευμένη απροθυμία των Ελληνοκυπρίων να αγοράζουν τουρκοκυπριακά προϊόντα. Εξάλλου αναφέρθηκε ότι οι έμποροι και των δύο κοινοτήτων αντιμετωπίζουν πολλά διοικητικά προβλήματα όταν θέλουν να συνάψουν επιχειρηματικές σχέσεις με την άλλη κοινότητα. Κανονικά, οι οικονομικοί φορείς αμφοτέρων των πλευρών πρέπει να είναι ελεύθεροι να συνάπτουν εμπορικές σχέσεις, βάσει των επιχειρηματικών τους απαιτήσεων.

2.5. Λαθρεμπόριο εμπορευμάτων

Το λαθρεμπόριο εμπορευμάτων παραμένει ευρέως διαδεδομένο, αντικατοπτρίζοντας τη γεωγραφική διαμόρφωση της Γραμμής. Διενεργούνται έλεγχοι σε περιοχές κοντά στη Γραμμή, κυρίως για την αντιμετώπιση εποχικών δραστηριοτήτων, όπως η μεταφορά θηραμάτων/αγρίων πτηνών ή πυροτεχνημάτων (επίσης μέσω της ΑΠΚΒ) προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία διεξήγαγε 2 873 επιχειρήσεις κατάσχεσης (έναντι 1 305 κατά το προηγούμενο έτος). Το 2013, σημειώθηκε σημαντική αύξηση στις κατασχέσεις ποσοτήτων τσιγάρων και καπνού για κατασκευή τσιγάρων στην Κυπριακή Δημοκρατία: 175 340 τσιγάρα και 300 704 γρ. καπνού για κατασκευή τσιγάρων (έναντι 48 939 τσιγάρων και 49 380 γρ. καπνού, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος). Αναφέρθηκε ότι, ως επί το πλείστον, το λαθρεμπόριο αυτό συνίσταται σε μικρές ποσότητες. Μεταξύ των λοιπών κατασχεθέντων προϊόντων συγκαταλέγονται κυρίως εμπορεύματα που παραβιάζουν τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και ζωικά και γαλακτοκομικά προϊόντα. Στο πλημμελειοδικείο, δεν εκδικάστηκαν ποινικές υποθέσεις λαθρεμπορίου. Για την πλειονότητα των αναφερόμενων υποθέσεων, επιβλήθηκε διοικητική κύρωση.

Η ΠΚΒ τροποποίησε το τελωνειακό διάταγμα ώστε να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες των υπαλλήλων της και να τους επιτραπεί να σταματούν και να ερευνούν τα οχήματα που κρίνονται ύποπτα ότι χρησιμοποιούν ανεπίσημες οδούς για τη διέλευση της Πράσινης Γραμμής. Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την αύξηση του διαθέσιμου προσωπικού, βελτίωσαν το επίπεδο διαπίστωσης υποθέσεων λαθρεμπορίου. Το 2013, πραγματοποιήθηκαν 351 κατασχέσεις (έναντι 217 κατά το προηγούμενο έτος).

Όσον αφορά τον κατά παράδοση εφοδιασμό του τουρκοκυπριακού πληθυσμού του χωριού Πύλα, που βρίσκεται στην ουδέτερη ζώνη (άρθρο 4 παράγραφος 10 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή), οι ποσότητες των οικοδομικών υλικών, των ψαριών, των τσιγάρων κλπ. παρακολουθούνται και καταγράφονται από τη διοίκηση της ΑΠΚΒ. Η ΑΠΚΒ καθόρισε νέες αξίες για τις ποσότητες τσιγάρων και καπνού για κατασκευή τσιγάρων που προορίζονται για τον παραδοσιακό εφοδιασμό του τουρκοκυπριακού πληθυσμού του χωριού Πύλα.

2.6. Διευκόλυνση του εμπορίου

Η Επιτροπή εξακολουθεί να αναζητά τρόπους για την ενίσχυση του εμπορίου διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Η πρώτη εμπορική αποστολή γεωμήλων που δεν καλλιεργούνται απευθείας από πιστοποιημένους σπόρους πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2013¹⁶.

Το ΤΚΕΕ συνέχισε να διατυπώνει γενικό ενδιαφέρον για την άρση της απαγόρευσης των συναλλαγών για όλα τα ζώντα ζώα και ζωικά προϊόντα, στον βαθμό που αυτά είναι σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ. Μια προσπάθεια με σκοπό να επιτραπεί το εμπόριο ορού γάλακτος για μετασχηματισμό σε βιοαέριο στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της

¹⁶ Το 2011, η Επιτροπή κατήγγειλε την υποχρέωση να καλλιεργούνται τα γεώμηλα που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Γραμμής, απευθείας από πιστοποιημένα γεώμηλα σποράς.

κυβέρνησης δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί, διότι η φύση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν κατά τη διάρκεια του μετασχηματισμού στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις θα καθιστούσε την επιχείρηση ανέφικτη και οικονομικά αδικαιολόγητη. Η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος το αίτημα να επιτραπεί το εμπόριο προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επανειλημμένα εκφράσει την προθυμία της να εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης του καταλόγου εμπορευμάτων που μπορούν να εισέλθουν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Τον Σεπτέμβριο, το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη (UNDP) χρηματοδότησε συνάντηση προβληματισμού εκτός της νήσου, στη Μάλτα, στην οποία συγκεντρώθηκαν 60 σημαντικές προσωπικότητες της Κύπρου από τον τομέα της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και από τον επιχειρηματικό και τον πολιτικό τομέα. Κατά τη διάρκεια των τριήμερων εκδηλώσεων επιτεύχθηκε ομοφωνία σχετικά με τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων διακοινοτικής επιχειρηματικής συνεργασίας με σκοπό να καταδειχθούν τα οφέλη που μπορεί να έχει η διευθέτηση του προβλήματος.

2.7. Ενωσιακά εμπορεύματα που επανεισάγονται στις περιοχές που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας αφού διέλθουν από τις περιοχές που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό της έλεγχο.

Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ανέφεραν την επανεισαγωγή 5 091 προϊόντων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αφού διήλθαν από τις περιοχές που δεν τελούν υπό τον έλεγχό της. Αναφέρθηκε ότι οι περισσότερες από τις μετακινήσεις αυτές πραγματοποιούνται από και προς τα σημεία διέλευσης Κάτω Πύργος-Καραβοστάσι και Αστρομερίτης-Ζώδια. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, για να επιτραπεί η επανεισαγωγή των εμπορευμάτων, απαιτήθηκε η παρέμβαση της κτηνιατρικής υπηρεσίας.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενες εκθέσεις, ο έλεγχος της Πράσινης Γραμμής στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΠΚΒ και οι προσπάθειες που καταβάλλονται είναι ικανοποιητικές, παρά τους δημοσιονομικούς περιορισμούς. Η παράνομη διέλευση της Γραμμής από υπηκόους τρίτων χωρών εξακολουθεί να αποτελεί ανησυχητικό φαινόμενο και η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη διοίκηση της περιοχής των κυρίαρχων βάσεων (ΠΚΒ) της επιτήρησης της Γραμμής μεταξύ των σημείων διέλευσης θα συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης μετανάστευσης και του λαθρεμπορίου. Η Επιτροπή καλεί επίσης τη διοίκηση της ΠΚΒ να αναζητήσει κατάλληλη λύση για την αντιμετώπιση του προβλήματος των «μη εγκεκριμένων» σημείων διέλευσης.

Η Επιτροπή επισήμανε ότι, στις αρχές του 2013, παρατηρήθηκαν ορισμένα επεισόδια στα σημεία διέλευσης. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα των απαιτήσεων στα σημεία διέλευσης είναι πρωταρχικής σημασίας και θα συνεχίσει να θέτει το θέμα αυτό στις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το 2013, η αξία των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Πράσινης Γραμμής μειώθηκε σημαντικά για πέμπτη συνεχή φορά από την έναρξη ισχύος του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή το 2004 (μείωση κατά 15,55% σε 3 411 593 ευρώ έναντι 4 040 018 ευρώ σύμφωνα με αριθμητικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία) κυρίως λόγω της οικονομικής ύφεσης. Τα πλαστικά προϊόντα αποτελούσαν το βασικό αντικείμενο των συναλλαγών ακολουθούμενα από τα νωπά ψάρια, τα ανεπεξέργαστα άχρηστα υλικά και τα οικοδομικά υλικά/τεχνουργήματα από πέτρες. Το συνολικό επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών παραμένει ακόμη περιορισμένο, εν μέρει λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του ίδιου του κανονισμού.

Κατά την περίοδο αναφοράς, εξακολούθησαν να υπάρχουν ορισμένα εμπόδια στο εμπόριο. Τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα, ιδίως φορτηγά άνω των 7,5 τόνων και λεωφορεία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρο το νησί μόνον αν οι συμβατές με το κεκτημένο άδειες οδήγησης και τα πιστοποιητικά τεχνικού ελέγχου έχουν εκδοθεί στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής επικοινωνήσαν με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για την εξεύρεση βιώσιμης λύσης για το θέμα αυτό, ώστε να διευκολυνθεί η κυκλοφορία των τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων διαμέσου της Γραμμής και παράλληλα να αντιμετωπιστούν ζητήματα ασφάλειας. Ωστόσο, στο τέλος της περιόδου αναφοράς δεν επιτεύχθηκε αποτέλεσμα ούτε για το θέμα αυτό ούτε όσον αφορά τα μεταποιημένα τρόφιμα.

Διευθετήθηκε η κυκλοφορία εμπορευμάτων από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, διαμέσου του σημείου διέλευσης Λιμνίτης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου και πάλι προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Γενικά, ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή εξακολουθεί να αποτελεί ρεαλιστική βάση που επιτρέπει τη διέλευση προσώπων και εμπορευμάτων προς και από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μολονότι η αύξηση του αριθμού των διελεύσεων αποτελεί θετική εξέλιξη, η Επιτροπή εξακολουθεί να προβληματίζεται για τη μείωση του όγκου των συναλλαγών, η οποία συνδέεται με την οικονομική κρίση. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ των δύο κοινοτήτων έχει αυξηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή βασίζεται στην ουσιαστική συνεργασία της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΠΚΒ για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την εφαρμογή του κανονισμού.